

Kommunen som vårdgivare

Information till Dig som är hemsjukvårdspatient, får
rehabiliteringsinsatser och/eller hjälpmedel

2021

Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) säger att varje medborgare har rätt till en god och säker hälso- och sjukvård. Den kommunala hälso- och sjukvården inom Socialförvaltningen bedrivs enligt principen för öppen hälso- och sjukvård. Den omfattar den vård som hanteras av sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut. Regionen ansvarar för läkarinsatser.

Kommunen har hälso- och sjukvårdsansvar för:

- den som bor i särskilt boende
- den som vistas i biståndsbedömd dagverksamhet
- hemsjukvård, hembesök och hemrehabilitering till den som av hälsoskäl inte kan ta sig till regionens sjukvård (tröskelprincipen)
- den som är i behov av hjälpmedel

Du skrivs in som hemsjukvårdspatient efter samråd (SIP, Samordnad individuell plan) mellan dig, din läkare och kommunsjuksköterskan. Som hemsjukvårdspatient kan du antingen bo i särskilt boende eller i ordinärt boende. Även kommunens arbetsterapeut och fysioterapeut kan behöva medverka med sina insatser i din vård.

Hemsjukvårdspatient

Från och med 2014-01-01 tas en avgift ut för hemsjukvård.

Som hemsjukvårdspatient får du en namngiven patientansvarig sjuksköterska med en helhetssyn och ett huvudansvar för ditt hälso- och sjukvårdsbehov. När din patientansvariga sjuksköterska inte är i tjänst får du också träffa andra sjuksköterskor.

I övrigt gäller följande för hemsjukvårdspatienter:

- Du får uppgift om telefonnummer till din sjuksköterska.
- När behovet upphör, skrivs du ut från hemsjukvården.
- Du som behöver hjälp av sjuksköterska med dina läkemedel, ska ha egen dosett och ett säkert ställe att förvara dina läkemedel på. I förekommande fall kan det krävas att ett läkemedelsskåp sätts upp av kommunen. Kommunen eftersträvar att du blir insatt på dosdispenserade läkemedel i ett system som heter Apo-dos. Det är ett system där dina läkemedel delas i färdiga påsar och som förnyas var 14:e dag. Det innebär inga extra kostnader för dig men bidrar till en ändamålsenlig läkemedelsbehandling och en ökad patientsäkerhet.
- Behöver du hjälp med att hämta ut dina läkemedel ska du kontakta apoteket för kreditansökan.
- En febertermometer bör du också ha hemma.
- Att ha en personvåg kan också vara bra, ifall du behöver hjälp med att bli riskbedömd vid t ex undernäring, trycksår.

Hembesök

En person som inte är hemsjukvårdspatient kan få hälso- och sjukvård av kommunen i form av hembesök. Det är regionen, t ex hälsocentralen eller mottagning på sjukhus eller 1177 (sjukvårdsrådgivningen) som ger ett uppdrag till kommunen. En avgift tas ut för hembesöket.

Man kan alltså inte själv ringa kommunen för att få ett hembesök.

Rehabilitering i hemmet

Du som endast är i behov av rehabilitering är inte hemsjukvårdspatient. Du får en namngiven arbetsterapeut och/eller fysioterapeut som har en helhetssyn och ett huvudansvar för ditt rehabiliteringsbehov. Insatserna kan också utföras av en rehabiliteringsassistent, hjälpmedelsreparatör eller av omsorgspersonal. En avgift tas ut för rehabilitering i hemmet.

Hjälpmedel

Kommunen ansvarar för bedömning av behov, utprovning och förskrivning av hjälpmedel. Undantag är hjälpmedel för syn, hörsel och ortopedi samt vissa hjälpmedel som räknas till egenvård. Alla hjälpmedel som förskrivs av arbetsterapeut/fysioterapeut, t ex rullstol, rollator, vårdsäng mm benämns som medicintekniska produkter. Du betalar en avgift för hembesök och/eller hjälpmedelsutprovning.

Hjälpmedel som du inte längre har behov av ska återlämnas till kommunen. De ska vara väl rengjorda och märkta med namn och personnummer om inte den gula låneförbindelsen är med. Vid återlämning av hjälpmedel kontakta kommunrehab på telefon 0491-294 14. Telefontid måndag-fredag klockan 08.00-09.00. Övrig tid går det bra att lämna meddelande till telefonsvarare.

En avgift för hämtning av hjälpmedel i bostaden tas ut om du väljer det.

Aktuella avgifter finns på www.hogsby.se för de olika tjänsterna.

Bemanning

Sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter är personal med legitimation för yrket och kan delegera vissa vårdinsatser till omsorgspersonal inom hemtjänsten. Du kan även få vårdinsatser av studenter som är i praktiktjänstgöring.

Tjänstgörande sjuksköterska finns tillgänglig dygnet runt. Arbetsterapeut och fysioterapeut är tillgängliga på vardagar.

Egenvård

En hälso- och sjukvårdsinsats kan bedömas som egenvård. Egenvård är inte hemsjukvård. Det är läkare, sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut som gör bedömningen.

Bedömningen kan inte överklagas. En plan ska upprättas över hur sjukvårdsinsatserna ska utföras och av vem, samt om den ska följas upp.

Säkerhet och kvalitet

Varje medarbetare ska kunna utföra sitt arbete under sådana förutsättningar att en säker vård kan ges.

Hälso- och sjukvårdslagen § 24 säger att varje kommun är skyldiga att ha en Medicinskt Ansvarig Sjuksköterska (MAS). MAS har inget primärt ansvar för den individuella vården av en patient men kan ingripa i enskilda ärenden. MAS har ansvar för att se till att riktlinjer och

rutiner finns och att de följs, samt gör anmälningar enligt Lex Maria om patienter drabbats av allvarlig skada eller utsatts för risk för allvarlig skada.

Hälso- och sjukvården som bedrivs ska vara säker genom ett aktivt riskförebyggande arbete. Händelser som medfört eller riskerar att medföra skada anmäls av personal till MAS. Om du eller närstående upplever att något kan vara riskfyllt i dina insatser och som skulle kunna medföra skada kontakta MAS.

Finns synpunkter eller klagomål på kommunens hälso- och sjukvård ska detta lämnas till MAS. Kan göras skriftligen eller genom telefonsamtal 0491-291 17. Du och dina närstående kan också kontakta Patientnämnden på telefonnummer 0480-841 63 eller vända Er till Inspektionen för vård och omsorg, IVO.

Kommunens hälso- och sjukvårdspersonal har många lagar och föreskrifter att följa. Därtill har kommunen egna rutiner att efterleva:

- att risk för fall, undernäring och trycksår identifieras, bedöms och förebyggs.
- att läkemedelsavvikelser identifieras och förebyggs.
- att patientansvarig sjuksköterska tillsammans med regionens läkare gör en årlig läkemedelsgenomgång enligt fastställda gemensamma rutiner.
- att all hälso- och sjukvård och omsorg som bedrivs i kommunen ska ha en god hygienisk standard. De hygienrutiner som finns fastställda ska följas.
- att risk för brist i kommunikationen mellan professioner och huvudmän identifieras och åtgärdas.
- att kommunrehab gör bedömning gällande ADL (Aktivitet i Dagliga Livet) eller funktionsbedömning på patient som får rehabiliterande insatser.
- att registrering sker i vissa nationella kvalitetsregister.

Nationella kvalitetsregister

De nationella kvalitetsregistren ger svensk hälso- och sjukvård en unik möjlighet att följa vårdens resultat och kvalitet för att kunna förbättra det som inte fungerar. Ett kvalitetsregister innehåller individbaserade uppgifter om problem, insatta åtgärder och resultat inom hälso- och sjukvård och omsorg.

Som patient har du rätt att få veta vilka kategorier av mottagare som personuppgifterna kan komma att lämnas ut till, till exempel för forskningsändamål. Du har också rätt att få veta om dina uppgifter är hämtade från någon annan källa än patientjournalen eller dig själv. Varje nationellt kvalitetsregister har en egen databas där uppgifterna blir registrerade. Du som patient ska informeras om registrering sker i ett nationellt kvalitetsregister. Du kan även få dina uppgifter borttagna eller tacka nej till att bli registrerad.

Dina uppgifter i kvalitetsregistren är sekretesskyddade och behandlas på samma sätt som journaluppgifter. Uppgifterna tas bort när de inte behövs längre.

Sekretess

Hälso- och sjukvårdspersonal har tystnadsplikt. Du som patient ska ge ditt samtycke till att information om ditt hälsotillstånd lämnas ut till en annan vårdgivare eller till närstående. Om Du inte kan lämna ditt samtycke av någon anledning, gör personalen en så kallad ”menprövning”. Om man kommer fram till att det inte skadar eller kränker dig, lämnar man informationen till en närstående eller till annan vårdgivare till exempel sjukhus eller hälsocentral.

Din journal

Hälso- och sjukvårdspersonal är skyldiga att föra patientjournal enligt Patientdatalagen (PDL). Högsby kommun för journal i ett datasystem som heter Viva. Uppgifter om din kommunala vård och personuppgifter sparas under lång tid. Gallring sker utifrån särskilda regler. Bara de som är delaktiga i din vård och har behov av informationen har rätt att läsa i journalen. Patientdatalagen ger dig rätt att efter begäran få information om vilka vårdenheter som haft åtkomst till din journal. I Högsby kommun räknas alla sjuksköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter, omvårdnadspersonal samt medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) till samma vårdenhet.

Om Du vistas på sjukhus och ska skrivas ut till hemsjukvården har kommunens sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter tillgång till sjukhusets journalanteckningar, samt att de ser dina läkemedelsordinationer. Journalanteckningar som har gjorts hos en vårdgivare syns inte automatiskt hos en annan. Men genom så kallad sammanhållen journalföring kan din vårdgivare göra så att journaluppgifterna går att ses av andra vårdgivare, till exempel kommunen. Du har alltid möjlighet att säga nej till sammanhållen journalföring genom att begära att dina uppgifter spärras. Andra vårdgivare har däremot alltid möjlighet att se om det finns spärrade uppgifter om dig genom sammanhållen journalföring, men de kan inte se vad de innehåller.

Kommunen är ansluten till sammanhållen journalföring och Nationell Patientöversikt (NPÖ) och Cambio Cosmic som är regionens sammanhållna journalföring. Det innebär att sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter, efter ditt samtycke, kan läsa delar av journal oavsett var i Sverige de finns.

Socialnämnden är personuppgiftsansvarig för behandling av personuppgifter inom sitt ansvarsområde. Enligt GDPR (General data protection regulation) har socialförvaltningen utsett ett dataskyddsombud (DSO). Dataskyddsombudet har till uppgift att hjälpa allmänheten med registerutdrag och att hjälpa verksamheterna så att alla personuppgifter behandlas på lagligt och korrekt sätt.

Vill Du ha ett registerutdrag eller har frågor om hur Högsby kommun hanterar dina personuppgifter? Kontakta Högsby kommun 0491-290 00

Om Du har frågor kring denna information kan Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) kontaktas på telefonnummer 0491-291 17